

Offentlig-privat samarbejde for levende byer – europæiske eksempler

Oplæg ved Julie Holck/LivingCities

LivingCities er en dansk researchbaseret rådgivningsvirksomhed, der arbejder med de 'software-strukturer', der får byer til at blive levende. Fokus er på partnerskaber, indhold/social infrastruktur og identitet. Julie grundlagde virksomheden i 2011 på basis af sin ph.d.-afhandling "Butikkerne og de levende byer".

Opsummering af oplægget d.25.09.2019

At være *sammen om centrum* er et omdrejningspunkt i udviklingen af fremtidens levende byer. Udfordringerne er så komplekse, at ingen er i stand til at løse dem alene. Derfor er privat-offentligt samarbejde ikke en mulighed, men et *must*.

Privat-offentligt samarbejde eksisterer allerede på mange niveauer. I oplægget blev fire meget forskellige eksempler præsenteret. Indflyvningen bestod af to filosofiske spørgsmål, der er grundlæggende i ethvert visionært bysamarbejde:

1. Hvad er en levende by?

2. Hvad er meningen med byen?

- og hvordan kan vi skabe nye bånd mellem de siloer, vi har organiseret vores samfund og byudvikling i? Hvordan kan vi skabe partnerskaber og kredsløb, der kan rumme og udfolde byens kompleksitet? At skabe relationer, tillid og samarbejde på tværs af sektorer og fag, viden og mennesker er en hovedopgave for os i dag.

De fire eksempler demonstrerer forskellige metoder til, hvordan man med nye partnerskaber kan løse bymæssige udfordringer og sætte liv i døde områder.

I **Vejle** (Danmark) har man skabt en meget enkel, uforpligtende model, hvor der er kort fra tale til handling. En gang om måneden mødes lokale aktører i et afgrænset område for at tale om, hvordan man hurtigt og lavpraktisk kan skabe et mere attraktivt sted. Herefter realiseres idéerne så hurtigt som muligt med de lokale aktører som initiativtagere. Møderne styres professionelt, og der er altid en embedsmand med fra kommunen, der kan sikre dialog mellem netværket og kommunen. Det første man gjorde, var at male de triste facader og sætte farverige paraplyer op på wirer over gaden. På få år er tomme butikker blevet til ventelister til alle lokaler. Modellen, kaldet Vejle-BID, er siden blevet overført til andre dele af byen og andre byer, også landsbyer.

I **Västervik** (Sverige) har man skabt en stærk organisation, *Västervik Framåt*, med en finmasket netværksstruktur og lang holdbarhed. Her er det i usædvanlig høj grad lykkedes at få ejendoms-ejerne med. Udgangspunktet var faldende handel i centrum, et nyt eksternt indkøbscenter og intet samarbejde omkring centrumsudviklingen. I 2008 etableredes *Västervik Framåt* med det formål at arbejde for tiltrækning af virksomheder, indbyggere og turister. I fællesskab har Västervik

Kommune, ejendomsejerne og handel/servicevirksomheder formået at vende tilbagegang til fremgang. Blandt resultaterne kan nævnes rekord i handelsindekset, private følgeinvesteringer på 1 mia. kr. over ti år og udnævnelse til Årets Stads kärna (Centrum) i 2017.

Det tredje eksempel foregår i en udfordret forstad til London (Barking/Dagenham) og går under overskriften **Participatory City**. Her er der fokus på borgerne og på social kapital og innovation. Der er tale om et 5-årigt fondsfinansieret projekt (med 9 års research bag) i samarbejde med kommunen. Ved hjælp af 3-5 *support platforme* i byen, hvor professionelle medarbejdere byder folk inden for til samarbejde, ideudvikling og kobling af mennesker og projekter, skabes hundredvis af lokale *community* projekter, der styrker sammenholdet, øger kompetenceniveauet, skaber ny business og rammen for en bedre hverdag. Resultaterne er tankevækkende både i forhold til helbred, jobskabelse, uddannelse og bæredygtighed. Hele 80 % mener, at de har fået en mere levende og attraktiv by at bo i.

I **Amersfoort** (Holland) har man sat gang i en systemisk forandringsproces i forholdet mellem kommune og borger. I 2010 blev kommunerne i Holland pålagt flere opgaver og færre penge fra staten. Samtidig steg arbejdsløsheden. Ved hjælp af de sociale medier organiserede initiativrige (arbejdsløse) borgere hurtigt og effektivt en række projekter i byen, men de blev hele tiden bremset af kommunale regler. Kommunen begyndte at se på de progressive borgere som en ny ressource og inddrog dem i store projekter. Inspireret af deres engagement udråbte kommunen 2014 til at være *The year of Change* – hvor kommunens rolle ændrede sig henimod en mere inddragende, faciliterende og forbindende rolle. *Build trust and let go* blev et motto i forsøget på at forene den traditionelle top-down tilgang med en stærk bottom-up-tilgang.

Der er fire essentielle elementer, der skal være til stede, hvis et offentlig-privat bysamarbejde skal lykkes:

1. **En brændende platform.** Hvis ikke der er et tilstrækkeligt stort problem, kan det være svært at få parterne til at engagere sig.
2. **Tillid.** Al samarbejde starter med gode relationer og tillid på tværs af sektorer og faggrupper.
3. **Organisering.** Uden en organisatorisk ramme for projektet – formaliseret eller ikke-formaliseret – er der stor risiko for, at samarbejdet rinder ud i sandet.
4. **Ressourcer** – i form af økonomi, tid, kundskaber, viden, netværk og lokaler – må også være til stede.

Alle fire elementer var til stede i både Vejle, Västervik, Participatory City og Amersfoort.

Du er velkommen til at kontakte julieholck@livingcities.dk for mere information.